

4.10.2024 20. helluntain jälkeisen viikon perjantai

Päivän epistola

”Pidän todella sitä kaikkea pelkkänä tappiona, sillä Herrani Kristuksen Jeesuksen tunteminen on minulle arvokkaampaa kuin mikään muu. Hänen tähtensä olen menettänyt kaiken, olen heittänyt kaiken roskana pois, jotta voittaisin omakseni Kristuksen ja jotta kävisi ilmi, että kuulun hänelle. Näin minulla ei enää ole mitään omaa, lain noudattamiseen perustuvaa vanhurskautta, vaan se vanhurskaus, jonka perustana on usko Kristukseen ja jonka Jumala antaa sille, joka uskoo. Minä tahdon tuntea Kristuksen ja hänen ylösnousemisensa voiman ja tulla hänen kaltaiseksi osallistamalla hänen kärsimyksiinsä ja kuolemaansa. Ehkä silloin saan myös nousta kuolleista. En tarkoita, että olisin jo saavuttanut päämääräni tai jo tullut täydelliseksi. Mutta pyrin kaikin voimin saavuttamaan sen, kun kerran Kristus Jeesus on ottanut minut omakseen. Veljet, en katso vielä päässeeni siihen asti. Vain tämän voin sanoa: jättäen mielestäni sen, mikä on takanapäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä. Juoksen kohti maalia saavuttaakseni voittajan palkinnon, pääsyn taivaaseen. Sinne Jumala kutsuu Kristuksen Jeesuksen omat. Näin meidän on siis ajateltava, jos kerran olemme täydellisiä. Jos jossakin kohden ehkä ajattelette toisin, Jumala on ilmoittava teille, kuinka asia on. Meidän on vain jatkettava eteenpäin siitä, mihin olemme päässeet. Noudattakaa minun antamaani esimerkkiä, veljet, ja ottakaa oppia niistä, jotka elävät meidän tavallamme. Olenhan usein sanonut teille ja nyt sanon aivan itkien, että monet elävät Kristuksen ristin vihollisina. Heidän loppunsa on kadotus. Vatsa on heidän jumalansa ja häpeä heidän kunniansa, ja he ajattelevat vain maallisia asioita.” (Fil. 3: 8 – 19)

Teksti jatkuu eilisestä tekstistä sillä tavoin, että eilisen tekstin viimeiden jae on nyt tämän päiväisen tekstin ensimmäinen jae. Paavali edelleen varoittaa vääristä opettajista ja heidän opetuksestaan.

”Että kuulun hänelle” on Paavalin toive siitä, että viimeisellä tuomiolla hän olisi täydellisesti samaistunut Kristukseen. Paavali käsittelee jälleen vanhurskautta, laki ei tehnyt häntä vanhurskaaksi, vaan usko Kristukseen vanhurskauttaa hänet. Paavali sinällään arvostaa lakia (Room. 7: 12), mutta laki ei tee vanhurskaaksi, vaan voi vain osoittaa synnin. ”Vanhurskaus, jonka perustana on usko Kristukseen ja jonka Jumala antaa sille, joka uskoo.” Vanhurskauden perusta on siis usko Kristukseen. Jumala antaa sen meille. Jos uskomme Kristukseen, saamme luotua suhteen Jumalaan. Tämä suhde tulee meille Jumalan armosta. Se on olemista Kristuksessa, Hänen uskossaan ja kuuliaisuudessaan Jumalalle. Vanhurskaus on Jumalan vanhurskautta, kun Hän loi maailman antaakseen ihmiselle mahdollisuuden pelastukseen.

”Minä tahdon tuntea Kristuksen ja hänen ylösnousemisensa voiman” on kokemus Kristuksesta elämän antavana Henkenä, joka voittaa kuoleman voiman ja valmistaa kristittyjä ylösnousemukseen. ”Tulla hänen kaltaiseksi osallistamalla hänen kärsimyksiinsä ja kuolemaansa.” Voima, joka nostaa kuolleista, on parhaiten tunnettavissa kärsimyksen yhteydessä. Näin kristityn tule osallistua ”hänen kärsimyksiinsä ja kuolemaansa”.

Paavali taistelee väärää opetusta vastaan. Hän toteaa: ”En tarkoita, että olisin jo saavuttanut päämääräni tai jo tullut täydelliseksi.” Hän pyrkii siihen ja ponnistelee edessä olevaa kohti. Paavali usein käyttää antiikin ajan urheilutermejä, niin nytkin: ”Juoksen kohti maalia saavuttaakseni voittajan palkinnon, pääsyn taivaaseen.” Tämä elämä on Paavalin mukaan suunnattava kohti tulevaa taivasten valtakuntaa. Emme saa ajatella, että olemme ”riittävän lähellä”.

Jumala kutsuu meitä taivaaseen. Se on yhdistymistä Kristukseen iankaikkisessa elämässä. Silloin päämäärä on saavutettu ja ihminen on tullut täydelliseksi. Paavali tarkoittaa tässä tekstissä ”ristin vihollisina” niitä, jotka tuovat Kristuksen vapaaehtoisen uhrin tilalle pelastavaksi tekijäksi ympärileikkauksen.

”Heidän loppunsa on kadotus.” Kadotus on Jumalan kadottamista, eroa Jumalasta, sitä, ettei heillä ole osaa Jumalan valtakunnassa. Tämä toteutuu Kristuksen tullessa toisen kerran. ”Vatsa on heidän Jumalansa” viittaa joko juutalaisiin ruokasääntöihin tai näiden henkilöiden itsekkyyteen. ”Häpeä on heidän kunniansa” tarkoittaa ympärileikkausta, tavallisesti ihmiset peittävät sukupuolielimensä. ”Maalliset asiat” ovat asioita, jotka kuuluvat Kristusta edeltävään aikaan ja jotka Kristus on tehnyt tarpeettomiksi.

Päivän evankeliumi

”Mihin siis vertaisin tämän sukupolven ihmisiä? Millaisia he ovat? He ovat kuin torilla istuvat lapset, jotka huutavat toisilleen: ”Me soitimme teille huilua, mutta te ette tanssineet, me pidimme valittajaisia, mutta te ette itkeneet mukana.” Johannes Kastaja on tullut, hän ei syö leipää eikä juo viiniä, ja te sanotte: ”Hänessä on paha henki.” Ihmisen Poika on tullut, hän syö ja juo, ja te sanotte: ”Mikä syömäri ja juomari, publikaanien ja syntisten ystävä!” Mutta Viisauden tunnustavat oikeaksi kaikki Viisauden lapset.” (Luuk. 7: 31 – 35)

Sama kertomus löytyy Matteukselta (Matt. 11: 16 – 19). Tässä kertomuksessa Luukas käsittelee

Johannes Kastajaa tasavertoisesti Jeesuksen kanssa. Molemmat kuuluvat ”viisauden lapsiin”.

”Tämän sukupolven ihmisiä” verrataan torilla istuviin lapsiin, jotka itsepintaisesti tekevät asioita omalla tavallaan. Johannes Kastajan elämäntapaa pidettiin liian ankarana, mutta silloin ihmiset eivät kuunnelleet hänen opetustaan, joka ei vaatinut muilta sellaista ankaruutta, vaan lähimmäisen rakastamista (vrt. Luuk. 3: 10 – 14). Ihmisen Pojasta taas sanotaan: ”Mikä syömäri ja juomari”. Tämä voi heijastaa sitä määräystä, mikä on annettu ”uppiniskaisesta pojasta” joka on ”joukolla kivitettävä” (5. Moos. 21: 18 – 21). Mutta Jeesus ei käytä ruokaa ja juomaa osoittaakseen, kuka tai mikä on pyhä, vaan yhdistääkseen kaikki, niin puhtaat kuin epäpuhtaat, itseensä.

Vanhan kirkon perinteessä kerrotaan juutalaislapsista, jotka leikeissään jakautuvat kahtia, toinen puoli soittaa huilua ja toinen valittaa. Leikkijät pysyvät omissa ryhmissään. Jeesus osoittaa fariseusten tekvän samoin. Johannes on valittajien ryhmää, hän saarnaa katumusta. Jeesus kuuluu soittajien ryhmään kertoen Jumalan armosta. Fariseukset eivät halua liittyä kumaankaan ryhmään.

”Mutta Viisauden tunnustavat oikeaksi kaikki Viisauden lapset.” tulee yhdistää aikaisempaan tekstiin: ”Kaikki, jotka kuulivat Johannesta, publikaanitkin, taipuivat tunnustamaan, että Jumalan vaatimus oli oikea ja ottivat Johannekselta kasteen.” (Luuk. 7: 29) Ne, jotka arvostelivat Johannesta ja Jeesusta, olivat tyhmiä, eivät viisaita, niin kuin he itse luulivat. Itsepäivyydessään he sulkiivat mielensä ja torjuivat viisauden, joka haluaa auttaa miehiä ja naisia (Salomon Viisauden kirja 6: 16).

Viisauden lapset eivät rajoitu vain Johannekseen ja Jeesukseen. Tekstiämme seuraa kertomus, kuinka syntistä elämää viettävä nainen kasteli kyynelillään Jeesuksen jalat, kuivasi ne hiuksillaan, suuteli niitä ja voiteli ne tuoksuöljyllä. Myös tämä nainen kuuluu ”viisauden lapsiin”.